

مقالاتی در باب تاریخ،
ادب و فرهنگ ایران

www.ketab.ir

www.ketab.ir

سرشناسه	امیدسالار، محمود، ۱۳۲۹ - Omidzalar, Mahmoud
عنوان و نام پدیدآور	مقالاتی در باب تاریخ، ادب و فرهنگ ایران / تألیف محمود امیدسالار.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات دکتر محمود افشار با همکاری سخن، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	۶۳۰ ص.
فروست	مجموعه انتشارات ادبی و تاریخی دکتر محمود افشاریزدی؛ شماره ۲۱۴. گنجینه کلیات و مقالات؛ ۷۱.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۵۹۴۲-۸۸-۰
وضعیت فهرست نویسی	فیا.
یادداشت	نمایه.
موضوع	ادبیات فارسی -- تاریخ و نقد.
موضوع	Persian Literature -- History and Criticism
رده بندی کنگره	۸۴۰/۹
رده بندی دیویی	۸۳۴۷/۸۳۲۷۵/۳۳۷۵ PIR
شماره کتابشناسی ملی	۵۳۶۰۴۱۲

مقالاتی در باب تاریخ، ادب و فرهنگ ایران

تألیف دکتر محمود امیدسالار

گرافیسٲ، طراح و مجری جلد
صفحه‌آرا
لیتوگرافی
چاپ متن
صحافی
تیرواژ
چاپ دوم

انتشارات دکتر محمود افشار

ناشر

خیابان ولی‌عصر، بالاتر از چهارراه پارک‌وی، خیابان عارف‌نسب

تلفن: ۲۲۷۱۳۹۳۶ دوزنما: ۲۲۷۱۳۹۳۶

با همکاری انتشارات سخن

خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، خیابان وحید نظری، پلاک ۴۸

تلفن: ۵-۶۶۹۵۳۸۰۴ دوزنما: ۶۶۴۰۵۰۶۲

تلفن تماس برای تحویل کتاب در تهران و شهرستان‌ها

۵-۶۶۹۵۳۸۰۴

تکمله سوم

کتابی که با بودجه این موقوفات طبع و توزیع می شود باید کاملاً منطبق با نیت واقف و هدف وقفنامه باشد. اگر همه تألیفات و مجموعه هایی که به قلم واقف منتشر شده و یا می شود صددرصد این مطابقت را ندارد به سبب این است که واقف قصد چاپ آنها را با مال خود داشت، ولی زمانی که دارایی خود را وقف عام مخصوصاً برای انتشارات کتب تاریخی و ادبی نمود چاپ کتب خود را هم که دارای همین جنبه هاست به عهده بنیاد واگذار کرد.

اما این مجوز آن نیست که تألیفات دیگر را هم از هر نوع که باشد و برسد چاپ نماید. کتب نظم و نثری از گذشتگان یا آیندگان با بودجه آن چاپ خواهد شد که هدف غایی واقف را که ترویج زبان دری و تحکیم وحدت ملی ایران است در بر داشته، کتابی که بویی از ناحیه گرایی و جدایی طلبی و حکایت از رواج زبان های خارجی به قصد تضعیف زبان دری و دیگر چیزهای تفرقه آمیز و روش ها و سیاست های فتنه انگیز داشته باشد نباید با بودجه این موقوفات طبع و توزیع شود.

نکته دیگر آنکه چون شاید برای چاپ کتب و فرهنگ نامه فارسی که دایره مانند یعنی انسیکلوپدی باشد و تاریخ کامل ایران که اوراق زیاد و هزینه بیشتر دارد، درآمد ماهیانه بنیاد کفاف خرج آنها را ندهد می توان با اندوخته بانکی این موقوفات چاپ نمود به شرط آن که اجازه واقف در زمان حیات و موافقت شورای تولیت بعد از ممات یا هرکس و دستگاهی که قانوناً قائم مقام آنهاست باشد.

در تکمله دوم یادداشت واقف، منتشره در جلد سوم افغان نامه نگارم که کتب و رسالاتی که با بودجه این موقوفات چاپ می شود باید منزه باشد از تحریکات سیاسی، مخصوصاً آلوده نباشد به اغراض سیاسی خارجی در لافافه پژوهش تاریخی و ادبی ایران شناسی... و در پایان آن تکمله افزودم بیم داشتیم که مبدا چنین رسالاتی سال ها بعد از ما نخواسته و ندانسته، به وسیله این بنیاد چاپ شود. پس لازم بود که در این یادداشت تذکری داده شود... عمده مخاطب این یادآوری ها بنیاد موقوفات خود ماست نه مؤسسات انتشاراتی دیگر که هر یک روش خاص خود را دارد و ما دخالتی در کار آنها نداریم.

تا زمانی که نویسنده این سطور متولی هستم و فرزند دانشمند من، ایرج افشار که به رموز نویسندگی کاملاً آگاه می باشد سرپرست انتشارات این بنیاد است، موجبی برای نگرانی نخواهد بود و بعد از ما هم امید است که این روش ادامه یابد؛ ان شاء الله.

فهرست مطالب

یادداشت ۱۷

جامعه‌شناسی ادبی ۱۹

ایران، اسلام و روشنفکران عامی ۲۱

ملاحظات دربارۀ شاهنامه، تاریخ و زبان فارسی ۴۳

از داستان‌های شاهنامه تا داستان‌های شاهنامه‌شناسی ۷۱

اسکندر، زن و تاریخ ۸۳

تحلیل ادبی ۱۰۱

تسلسل روایات و وحدت ادبی شاهنامه ۱۰۳

نکته‌ای در باب تقدیم شاهنامه به سلطان محمود ۱۳۳

احتمالی در معنی مثل «شاهنامه آخرش خوش است» ۱۴۷

احتمالی دربارۀ معنی اصطلاح «از بن دندان» در ادب فارسی ۱۶۷

هرودوت در خانۀ سایه ۱۷۷

سعدی در ایرلند ۱۹۱

متن‌شناسی ۲۰۱

لهجه و تصحیح متون کلاسیک فارسی ۲۰۳

ابیات گرشاسپ‌نامه در نسخه خطی تاج‌المآثر مورخ ۶۹۴ ۲۲۵

۲۴۱.....	ملاحظات پیرامون متن دیوان عنصری.....
۲۵۱.....	برخی پیشنهادها در باب تصحیح ابیاتی در دیوان فرخی سیستانی.....
۲۶۳.....	پیشنهادی در تصحیح بیت آغازین قصیده داغگاه فرخی.....
۲۷۱.....	ادبیات تطبیقی
۲۷۳.....	از مصر باستان تا شاهنامه: لزوم احتیاط در مطالعات تطبیقی.....
۲۸۹.....	از شمشیر یعقوب لیث تا شمشیر کنت جان دو وارن.....
۳۰۵.....	کتابشناسی
۳۰۷.....	نکته‌ای درباره ترجمه تفسیر طبری.....
۳۱۵.....	درباره السواد الاعظم حکیم ابوالقاسم اسحاق بن محمد سمرقندی.....
۳۲۳.....	ثعالبی و مرغنی.....
۳۵۱.....	جستاری در عدم تعارض علی‌نامه با شاهنامه فردوسی.....
۳۶۹.....	شهریارنامه.....
۴۱۱.....	باز هم در باب شهریارنامه.....
۴۳۱.....	استاد صفا و کتاب حماسه‌سرایی او.....
۴۵۹.....	درباره کتاب کوچه.....
۴۹۵.....	رجال
۴۹۷.....	محمد قزوینی.....
۵۳۹.....	مجتبی مینوی.....
۵۶۵.....	در باب پسران مجتبی مینوی در انگلستان.....
۵۷۳.....	سعید نفیسی.....
۵۹۵.....	دو نکته در شرح حال سعید نفیسی.....
۶۰۷.....	نمایه